

Intern kontroll – nytt reglemente och fortsättning

HSN
2025-05-22

Dagens fokus

- 2024 gav regionstyrelsen regiondirektören i uppdrag att göra en översyn av internkontrollen i syfte att få en mer ändamålsenlig internkontroll
- Utifrån det bereds förslag till nytt reglemente för intern kontroll i Region Västerbotten
- Beröra ytterligare steg för att ta uppdraget i mål och en möjlighet för er att ge input

Kort om intern kontroll

Vad innebär intern kontroll?

Intern kontroll kan ses som ett tillstånd och ett arbetssätt

- Intern kontroll handlar om att ha ordning och reda, veta att det som ska göras blir gjort och att det sker på ett bra och säkert sätt.
- För att kunna göra det, utan stora informationsinhämtningar vid varje tidpunkt, är vi beroende av att vi har ett **systematiskt arbetssätt** (riskanalyser, kontrollaktiviteter, tillsyn m.m.)
- Men det krävs även en fungerande **kontrollmiljö** (Har vi rätt kompetens? Har vi fördelat ansvar? Ser vi mellan fingrarna vid korruption? Tillåts vi prata om avvikelser? Vilka beroenden har vi till andra aktörer m.m.)

Verksamhetsplanering och intern kontroll

Verksamhetsplanering
handlar om...

Att vi gör **rätt saker**

Intern kontroll
handlar om...

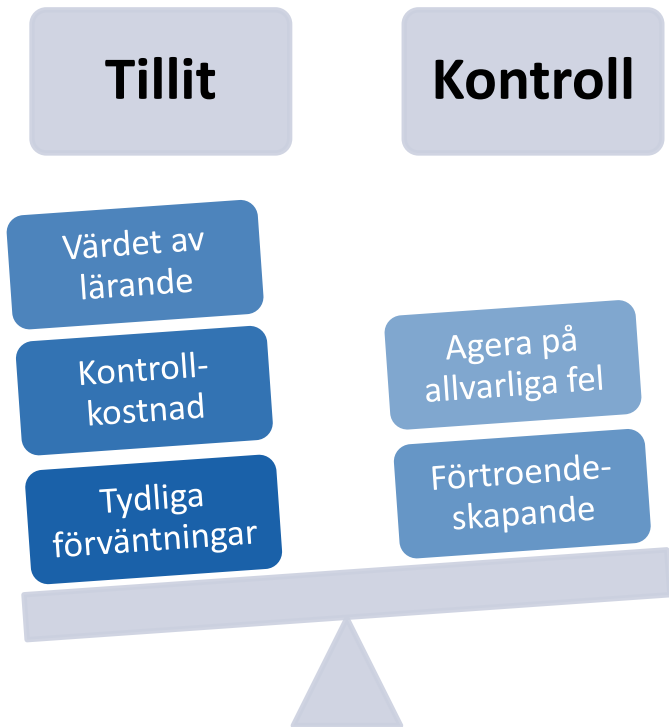
Att vi gör **saker rätt**

Ibland samma områden, med olika glasögon

T ex	Verksamhetsplanering	Intern kontroll
Verksamhet	"Hur utvecklar vi flödet för att förbättra": <ul style="list-style-type: none"> • Tillgänglighet • Kvalitet	"Hur säkerställer vi i samma flöde genom rutiner": <ul style="list-style-type: none"> • Inga allvarliga fel • Säkerhet
Ekonomi	"Hur fördelar vi bäst våra resurser?" <ul style="list-style-type: none"> • Budget • Uppföljning	"Hur vet vi att resurser hamnar där de ska?" <ul style="list-style-type: none"> • Tvåhandsprinciper • Redovisning

Tillit och kontroll – hur går det ihop?

”Ett system för intern styrning och kontroll kan skapa tillit i en organisation om systemet byggs utifrån kunskap om hur kontroll och övervakning påverkar tilliten”

- Katarina Falk, Göteborgs Universitet

Uppdraget

Ändamålsenligt?

Upplevs svårt
eller komplicerat

Göra det enklare
och tydligare

Vad är *intern kontroll*
– vad är det till för?

Bättre vägledning och
stöd

Vi saknar
väsentliga risker

Fokusera på
riskanalysen

Dubbelarbete
eller oklar helhet

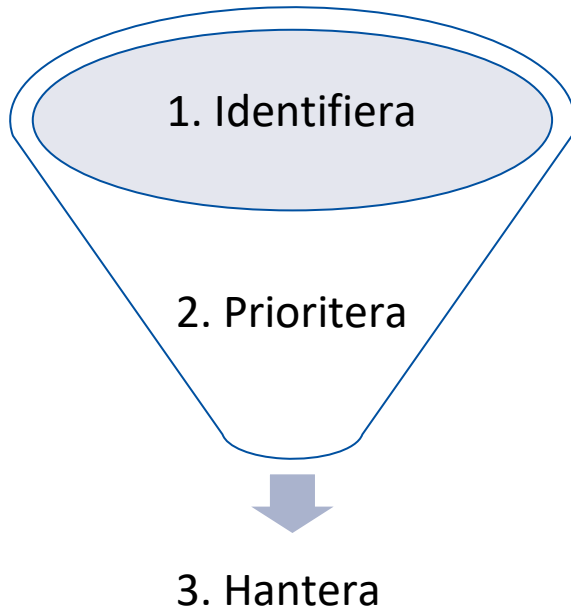
Riskhantering
som prioriterar

Vad har vi gjort?

- Utvärderat vårt egna arbete i förvaltningarna
- Omvärldsspanat, tagit lärdom av andra regioner – särskilt VGR
- Arbetat fram ett förslag i förvaltningsgemensamma internkontrollnätverket

Fokus på riskanalysen

En riskanalys består av tre steg – vad är nytt?

1. Identifiering

- Ställ rätt frågor, säkra att risker kommer fram

2. Värdering

- Våga prioritera så att vi lägger resurser på det viktigaste

3. Hantering

- Använd existerande strukturer, undvik dubbelarbete

Vad består en riskanalysstruktur av?

En riskanalysstruktur hjälper oss att få en bild av vilka områden undersöka och frågor vi kan behöva ställa för att identifiera väsentliga risker:

- Områden (ekonomi, informationshantering, oegentligheter m.m.)
  - Viktigt för att de vägleder vilka områden vi kan behöva undersöka
- Specifika vägledande frågor (bidragsgivande, diariieföring, bisysslor m.m.)
  - Viktigt för att det hjälper oss förstå mer specifikt vad inom områdena vi behöver undersöka inom intern kontroll
- Generella vägledande frågor (styrande dokument, legala krav, kritiska processer)
  - Viktigt för att det ger en *identitet* till IK-arbetet

Ekonomi

Information och
IT

Oegentligheter

Personal

Samverkan

Säkerhet och
trygghet

Verksamhetens
genomförande

• Efterlevnad av lagar

• Efterlevnad av styrande dokument

• Kritiska processer

- Bidragsgivande och delfinansiering
- Styrning och uppföljning av tilldelade medel
- Kontroll och uppföljning av upphandling
- Finansiell rapportering och bokföring
- Ekonomisystem (tekniska fel, cyberattacker)

- Diarieföring och arkivering
- Ärendehantering och beslut
- Delegationsordning
- Dataintegritet, backup och systemtillgänglighet
- Datasäkerhet och åtkomstkontroll
- Digitalisering av processer
- Digitalisering av interaktion med medborgare/patient

- Bisysslor och styrelseengagemang
- Intrassekonflikter
- Korruption
- Otillbörlig påverkan
- Valfärdsbrottslighet
- Bedrägerier
- Missbruk av resurser

- Rekrytering och bakgrundskontroller
- Lönehantering
- Systematiskt arbetsmiljöarbete

- Givande och uppföljning av bidrag
- Efterlevnad av avtal
- Kommunikation
- Ansvarsområden

- Hot, våld och trakasserier
- Säkerhetssystem
- Säkerhetsutbildning
- Incidentrapportering och uppföljning

- Externa leverantörer (avtal och kontrakt)
- Fysiska förutsättningar (lokaler, mediaförsörjning)
- Kontinuitetshandling (hantera avbrott)
- Krisberedskap (förmåga)
- Organisation (ansvar och roller)

Riskvärdering

- Försöker ge en bild av vad sannolikheten är att en risk ska inträffa och konsekvensen som uppstår om det sker
- Ingen direkt förändring förutom att vara tydligare med att det är ett prioriteringsverktyg – vi ska agera på de allvarligaste riskerna

Sannolikhet	4	8	12	16
	3	6	9	12
	2	4	6	8
	1	2	3	4
Konsekvens				

Riskhantering

Olika risker kräver olika hantering, här försöker vi tänka smart för att balansera överblick, säkerhet och effektiv resursanvändning:

- Ibland erbjuder inte *intern kontroll* rätt verktygslåda för att hantera en risk
- Ibland finns existerande strukturer – då använder vi dessa för hantering
- Vi synliggör ändå helheten genom att det är en del av riskanalysen

Exempel på existerande strukturer

- Hanteras i verksamhetsplaner, budget och ordinarie uppföljning av dessa – kan exempelvis handla om risker som rör våra målsättningar och finansieringsrisker
- Hanteras inom existerande strukturer för exempelvis systematiskt arbetsmiljöarbete, patientsäkerhet, informationssäkerhet m.m. – kan handla om risker där det finns upparbetade strukturer utifrån specialområden och effektivast hanteras så

Styrande dokument

Nytt reglemente

- Små förändringar från tidigare version
  - Handlar främst om att möjliggöra resultatet av uppdraget (kopplingar till COSO, rimma med SKR m.m.)
  - Passar på att göra lite ”hygienarbete” (namn på rapporter, ledningssystemsmall, ansvarsroller m.m.)
- Har arbetats fram med internkontrollnätverket, med representanter från alla förvaltningar

Riktlinje

Fastställt av: Regionfullmäktige
Upprättat av: Anton Lidström Gadd

Organisation gäller inom: Region Västerbotten

Reglemente för intern kontroll i Region Västerbotten

Förändringar från föregående utgåva

Dokumentet har anpassats till mall för styrande dokument i ledningssystemet. Hur COSO-ramverket appliceras i vår organisation har uppdaterats. Ansvar och befogenheter har förtydligats. Namn för olika rapporter har ändrats.

Omfattning

Detta reglemente gäller för regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden, folkhögskolestyrelsen och patientnämnden. Gemensamma nämnder lyder under respektive kommuns styrande dokument för intern kontroll.

Bakgrund

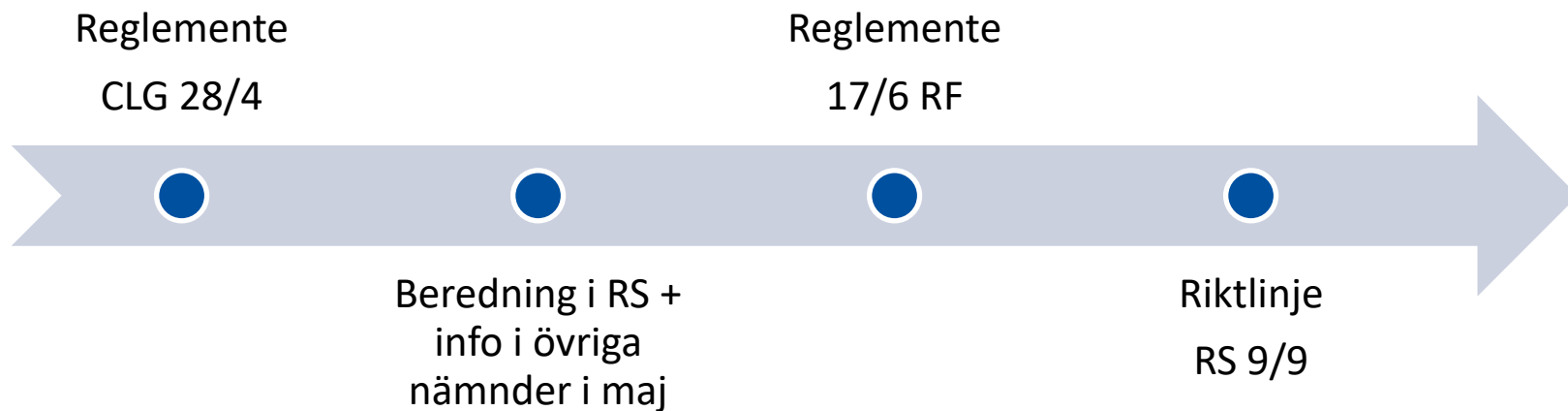
Intern kontroll handlar om att ha ordning och reda, veta att det som ska göras blir gjort och att det sker på ett bra och säkert sätt. Intern kontroll ska värna och vårda en stabil, öppen och rättssäker verksamhet som stödjer tillit, förtroende, trygghet och utveckling. Intern kontroll påverkar alla delar av organisationen och ska ses som en del av organisationens ledning och styrning. Enligt kommunallagen är det varje nämnds ansvar att säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig för sin verksamhet. För att kunna göra det, utan stora informationsinbudsningar vid varje tidpunkt, är vi beroende av att vi har ett systematiskt arbetssätt.

Definitionen av intern kontroll samt arbetssätt vad gäller intern kontroll i Region Västerbotten grundar sig på ramverket COSO¹. COSO är ett generellt ramverk för intern kontroll med stor spridning både i Sverige och internationellt. Intern kontroll ska ses som ett hjälpmedel och en integrerad del i det vardagliga arbetet med verksamhetens grundläggande arbetsprocesser. Intern kontroll ska vara en naturlig del av det systematiska förbättringsarbetet i Region Västerbotten. Enligt ramverket är viktiga beståndsdelar för en god intern kontroll styr- och kontrollmiljön, riskanalyser, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt tillsyn.

¹ Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Tidplan

Ny riktlinje

Ersätter nuvarande tillämpningsanvisningar och beslutas av regionstyrelsen:

- Inarbета riskanalysstruktur
- Inarbета ny gemensam riktlinje för riskanalys och riskhantering
- Ställa högre krav kring beskrivning av kontroller, metod, uppföljning m.m.
- Bättre vägledning i arbetet
- Förenkla och förtydliga så mycket som möjligt

Vad händer sen?

- Bygga en ny struktur i Stratsys
  - Enklare, med nytt gränssnitt och utifrån nya strukturen
- Fortsätta utveckla stöd, ta fram rutin för arbetet med intern kontroll
- Utveckla helhet i riskhantering och hur vi smart samarbetar kring olika riskperspektiv

Era reflektioner?

- Vad vill ni skicka med i arbetet?
- Vad känns oklart eller var saknas vägledning idag?
- Finns det aspekter av strukturen kring arbetet med intern kontroll som skaver?

Ni får gärna skicka med förslag löpande med era representanter